

Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2017 roku i plany na rok 2018

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 10 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Ilu Polaków wyjechało na wypoczynek w 2017 roku	1
Ile razy w ciągu roku Polacy wyjeżdżają na wypoczynek.....	3
Łączny czas trwania wypoczynku poza miejscem zamieszkania	4
Długość pojedynczych wyjazdów	7
Gdzie wypoczywali wyjeżdżający Polacy	9
Wyjazdy krajowe	11
Wyjazdy zagraniczne	12
Powody rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych	15
Plany na rok 2018	16

Początek roku to tradycyjnie okres różnego rodzaju podsumowań oraz postanowień i planów na przyszłość. Tak jak w latach poprzednich, w styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na rok bieżący.

ILU POLAKÓW WYJECHAŁO NA WYPOCZYNEK W 2017 ROKU

Dla celów porównawczych, tak jak w poprzednich pięciu latach, pytaliśmy respondentów o wszystkie wyjazdy turystyczno-wypoczynkowe z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu. Pominięte zostały natomiast wypadki jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. W związku z tym uzyskane obecnie wyniki nie są w pełni porównywalne z najnowszymi oficjalnymi statystykami dotyczącymi wyjazdów turystycznych, które od 2014 roku – zgodnie z obowiązującą w UE metodologią² – obejmują obok „turystów” (tzn. tych, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) również tzw. odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych).

W roku 2017 na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało 54% dorosłych Polaków, czyli nieco więcej niż w roku 2016 (wzrost o 3 punkty procentowe). Jednocześnie jest to najwyższy odsetek, odkąd pytamy respondentów o wyjazdy wypoczynkowe z co najmniej jednym noclegiem.

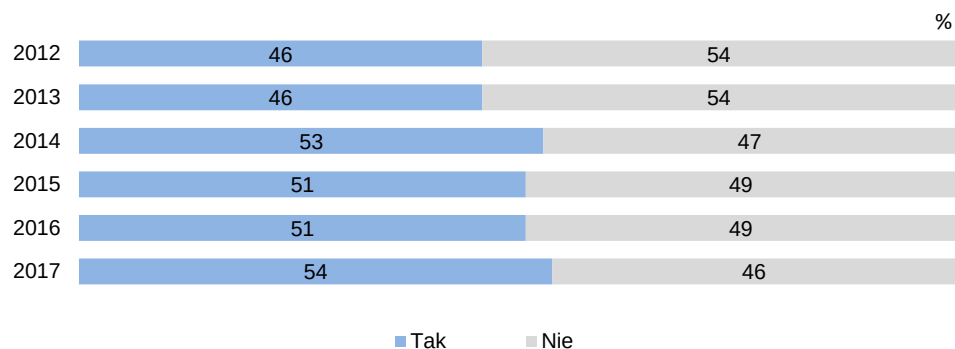
Warto przypomnieć, że na początku 2017 roku³ plany wyjazdowe miało aż 59% badanych, a zatem widać, iż – tak jak we wcześniejszych latach – znaczącej grupie (w 2017 roku co dwudziestemu dorosłemu Polakowi) nie udało się spełnić ubiegłorocznych zamierzeń w tym zakresie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (332) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 9–17 stycznia 2018 roku na liczącej 951 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

³ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2016 roku i plany na rok 2017”, marzec 2017 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy w minionym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Przeprowadzane w ostatnich latach wielozmiennowe analizy statystyczne⁴ niezmiennie wykazują, że korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych związane było przede wszystkim z poziomem wykształcenia badanych – im jest on wyższy, tym częstsze korzystanie z takiej formy wypoczynku (od 18% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 84% wśród absolwentów wyższych uczelni) – zob. tabela aneksowa nr 1. Jednocześnie w 2017 roku, tak jak w latach poprzednich, jedynie spośród badanych z wyższym i średnim wykształceniem większość skorzystała z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania (84% osób legitymujących się wyższym wykształceniem i 62% mających wykształcenie średnie).

Ponadto w ubiegłym roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania w ogromnej większości korzystali: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (90%), uczniowie i studenci (84%), badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (80%), pracownicy administracyjno-biurowi (78%) oraz specjaliści średniego szczebla i technicy (73%). Wyjechała też ponad połowa pracowników usług (58%) oraz robotników (54% niewykwalifikowanych i 52% wykwalifikowanych). Tradycyjnie w celach wypoczynkowych wyjeżdżała także większość mieszkańców miast (od 57% z miast poniżej 20 tys. ludności do 74% spośród mieszkających w miastach największych, liczących co najmniej 500 tys. ludności), natomiast z tego typu wypoczynku skorzystało zaledwie 38% mieszkańców wsi. Tak jak rok wcześniej, z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania skorzystała też większość respondentów dysponujących miesięcznym dochodem *per capita* w wysokości co najmniej 1400 zł (52% w grupie o dochodach od 1400 zł do 1999 zł na osobę i 69% w grupie o dochodach 2000 zł i więcej).

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

Tak jak w poprzednich latach, grupą zawodową najrzadziej korzystającą z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych są osoby pracujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych (13%). Rezygnacja z wyjazdów wypoczynkowych uwzględniających przynajmniej jeden nocleg poza domem wiąże się także z niską oceną własnych warunków materialnych – o ile prawie dwie trzecie (65%) badanych określających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą deklaruje przynajmniej jeden taki wyjazd, o tyle spośród osób oceniających ją źle wyjeżdżała mniej niż jedna czwarta (23%). Czynnikiem wpływającym na prawdopodobieństwo takich wyjazdów jest też wiek – na ogół korzystali z nich badani mający mniej niż 55 lat, natomiast większość starszych osób nie wyjeżdżała w 2017 roku.

ILE RAZY W CIĄGU ROKU POLACY WYJEŹDŻAJĄ NA WYPOCZYNEK

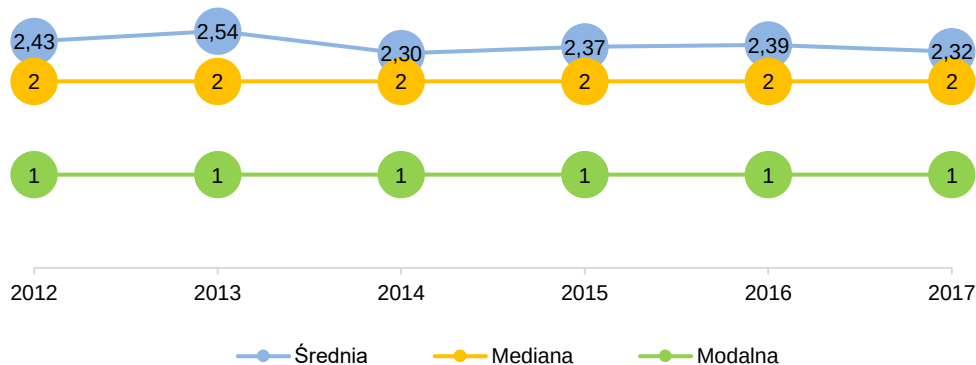
Liczba wyjazdów wypoczynkowych trwających co najmniej dwa dni, z których Polacy korzystają w ciągu całego roku, od lat pozostaje na porównywalnym poziomie. Tak jak w latach poprzednich, największą grupę korzystających z takich wyjazdów stanowiły osoby, które wyjeżdżały tylko raz (wartość modalna⁵) – deklaracje takie złożyło 45% wyjeżdżających, co stanowi 24% ogółu badanych. W 2017 roku odsetek dorosłych Polaków, którzy tylko raz wyjechali poza miejsce zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, po raz kolejny nieznacznie wzrósł (o 1 punkt procentowy, a od roku 2015 łącznie o 4 punkty).

W roku 2017, podobnie jak w latach 2012–2016, badani wyjeżdżali przeciętnie dwa razy (średnia arytmetyczna liczby takich wyjazdów wyniosła 2,32, a mediana⁶ – 2).

⁵ Modalna – wartość najczęstsza.

⁶ Mediana – wartość środkowa rozkładu, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji.

RYS. 2. Liczba deklarowanych co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2017

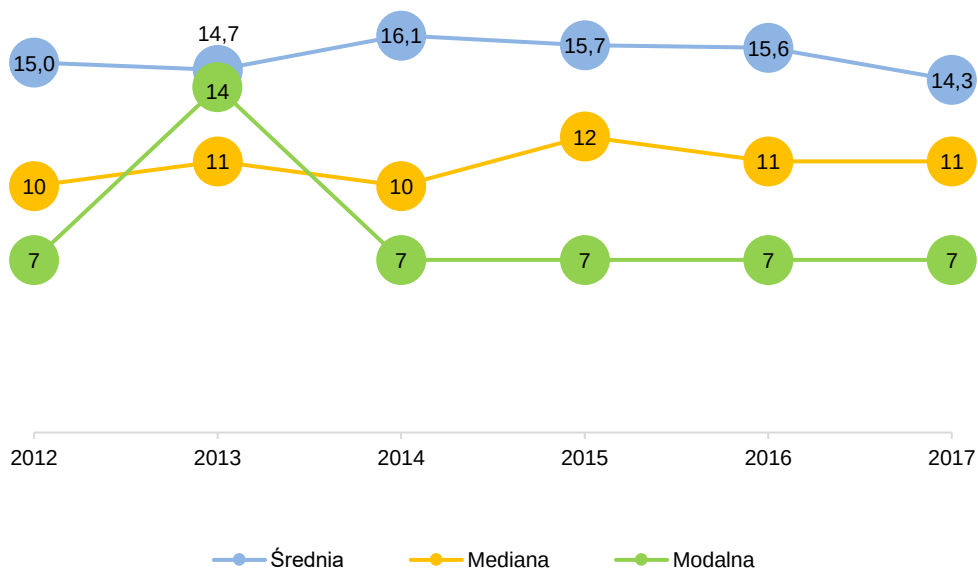

Tak jak w poprzednich trzech latach, wśród respondentów wypoczywających w ciągu roku więcej niż raz poza miejscem zamieszkania największą grupę stanowią ci, którzy wyjeżdżali dwa razy (22% wyjeżdżających, tj. 12% ogółu). Znacząca jest też liczba osób, które w celach wypoczynkowych wyjeżdżały trzy razy (15% wyjeżdżających, tj. 8% ogółu). Odsetki te są niemal takie same jak rok wcześniej. Więcej niż trzy razy wyjechał w 2017 roku co dziesiąty dorosły Polak. Rekordzista wyjeżdżał w minionym roku na co najmniej dwa dni w celach turystycznych lub wypoczynkowych aż 12 razy. Warto też dodać, iż średnio znacznie częściej (więcej razy) wyjeżdżali mieszkańcy miast co najmniej stutysięcznych niż mieszkańcy mniejszych miast lub wsi (2,87 wobec 1,99).

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Spośród osób, które w 2017 roku wyjeżdżały w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni, tak jak rok wcześniej, ponad połowa (51%) spędziła poza domem łącznie nie więcej niż 11 dni (mediana). Deklaracje te nie odbiegają też znacząco od danych z lat 2012–2015. Tak jak poprzednio, Polacy wypoczywali w ubiegłym roku poza domem najczęściej tylko 7 dni (modalna). Taką łączną długość wypoczynku deklaruje 12% wyjeżdżających, tj. 6% ogółu badanych.

RYS. 3. Łączna liczba dni spędzonych na wyjazdach w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2017

Przeciętna łączna liczba dni spędzonych w roku 2017 na wypoczynku poza miejscem zamieszkania jest nieco niższa niż w roku poprzednim i wynosi łącznie 14 dni (średnia arytmetyczna 14,3). Zmniejszenie się średniej łącznej liczby dni spędzonych na wyjazdach w celach wypoczynkowych lub turystycznych wynika z faktu, iż w roku 2017 po raz kolejny wzrósł odsetek osób, które skorzystały z wypoczynku trwającego łącznie nie dłużej niż 7 dni (37% wyjeżdżających, od roku 2016 wzrost o 2 punkty procentowe, a od 2015 łącznie o 5 punktów), jednocześnie zaś zmniejszył się odsetek wyjeżdżających, którzy poza miejscem stałego zamieszkania wypoczywali co najmniej 22 dni (17% wyjeżdżających w 2017 roku). Należy jednak dodać, iż co najmniej od dziesięciu lat zmiany w liczbie dni, jakie Polacy przeznaczają na wypoczynek wyjazdowy w ciągu roku kalendarzowego, są niewielkie.

TABELA 1

Ile w sumie dni trwał (lub będzie trwał)* Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Deklaracje respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania w kolejnych latach:														
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567	N=490	N=532	N=537	N=536	N=509
	w procentach														
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37	35	36	32	35	37
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29	33	29	31	29	28
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17	14	17	15	16	17
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10	11	10	12	11	9
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8	7	8	9	9	8
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0	0	0	0	0	1
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0	14,7	16,1	15,7	15,6	14,3

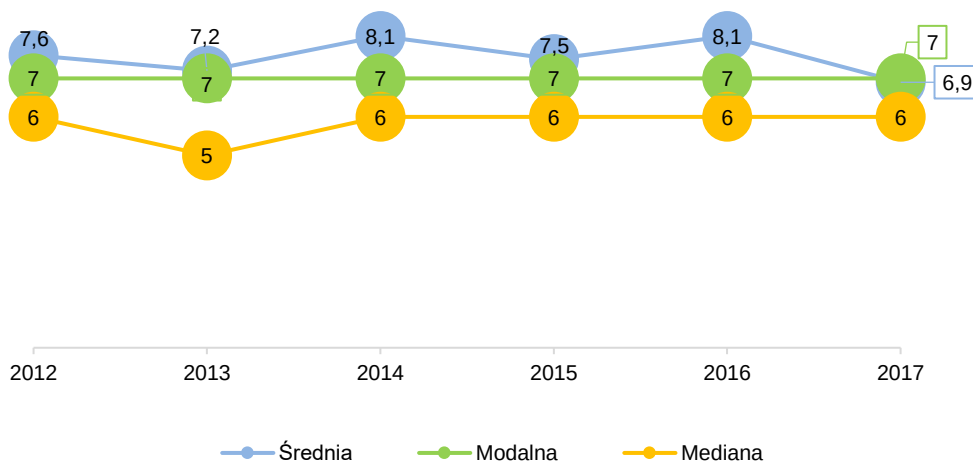
* Badania w latach 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Od roku 2012 długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych niemal się nie zmienia. Tak jak poprzednio, w roku 2017 najpopularniejsze wśród dorosłych Polaków były wyjazdy mniej więcej tygodniowe. Wskazują na to statystyki dotyczące długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu, które w odniesieniu do minionego roku kształtują się następująco: średnia arytmetyczna – 6,9 dnia, mediana – 6 dni, modalna – 7 dni.

CBOS

RYS. 4. Długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2017

Od 2012 roku analizujemy długość wyjazdów wypoczynkowych zgodnie z międzynarodową metodologią⁷, według której wyróżnia się dwa rodzaje wyjazdów turystycznych w zależności od czasu ich trwania:

- a) długie podróże, czyli trwające co najmniej 5 dni (4 lub więcej noclegów),
- b) krótkie podróże, czyli trwające 2–4 dni (1–3 noclegi).

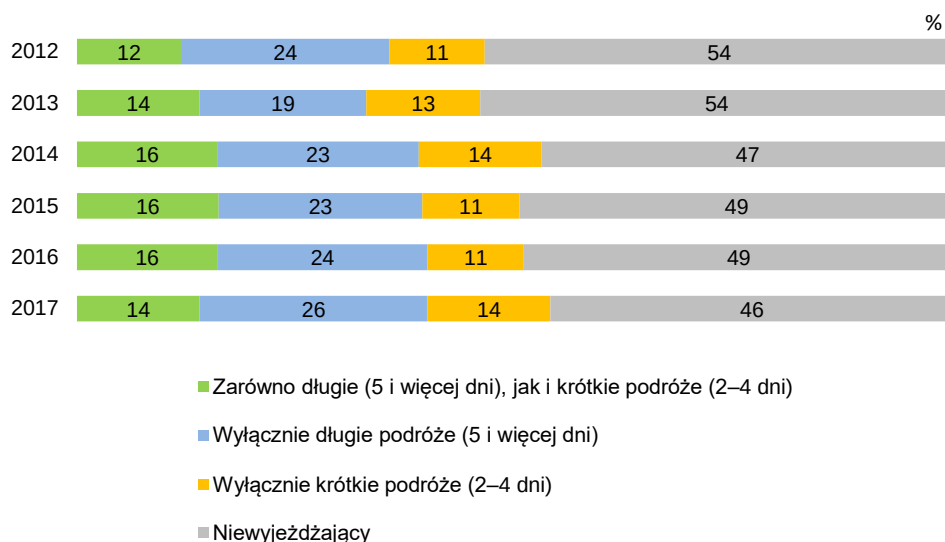
W roku 2017, tak jak rok wcześniej, przynajmniej raz w wyjeździe długim, trwającym co najmniej 5 dni uczestniczyło 40% dorosłych Polaków, natomiast w wyjeździe krótkim, trwającym 2–4 dni brało udział ogółem 28% badanych, czyli nieznacznie więcej (o 1 punkt procentowy) niż poprzednio.

⁷ Por. przypis 2.

Warto jednak zauważyć, iż jednocześnie nieznacznie zmalał odsetek badanych deklarujących podróże zarówno długie, jak i krótkie (z 16% do 14%), a wzrosły odsetki osób wybierających albo wyłącznie wyjazdy krótkie, trwające 2–4 dni (z 11% do 14%), albo wyłącznie dłuższy wypoczynek wjazdowy (z 24% do 26%).

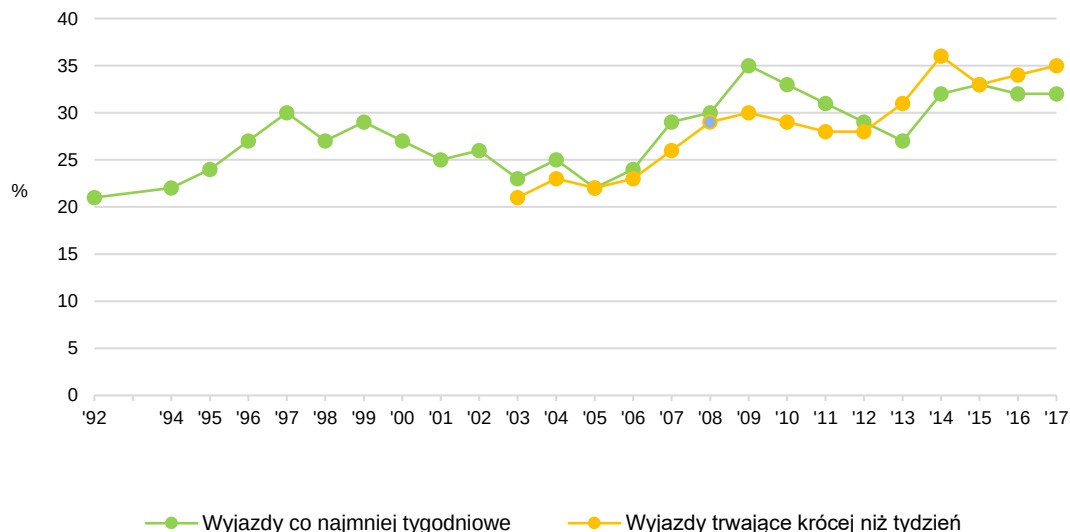
CBOS

RYS. 5. Długość wyjazdów wypoczynkowych w latach 2012–2017

Warto jeszcze raz przyrzeć się wyjazdom wypoczynkowym Polaków z dłuższej perspektywy czasowej. Przez niemal dwadzieścia lat (od roku 1992 do 2011 włącznie) pytaliśmy o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. W roku 2017 na trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych wypoczynek wyjechało poza miejsce zamieszkania tyle samo dorosłych Polaków co rok wcześniej (32%). W latach 2003–2011 do pytań o wyjazdy na dłuższy, co najmniej tygodniowy, wypoczynek dołączyliśmy pytania o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. W roku 2017 odsetek dorosłych Polaków korzystających z tego typu wyjazdów po raz kolejny nieznacznie wzrósł – z 34% (w roku 2016) do 35%.

RYS. 6. Wyjeżdżający na wypoczynek co najmniej tygodniowy (trwający 7 dni i więcej*) oraz krótszy niż tygodniowy (trwający mniej niż 7 dni)**

* W roku 1993 nie było pomiaru. W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”, a w latach 2003–2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”. W odniesieniu do lat 2012–2017 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

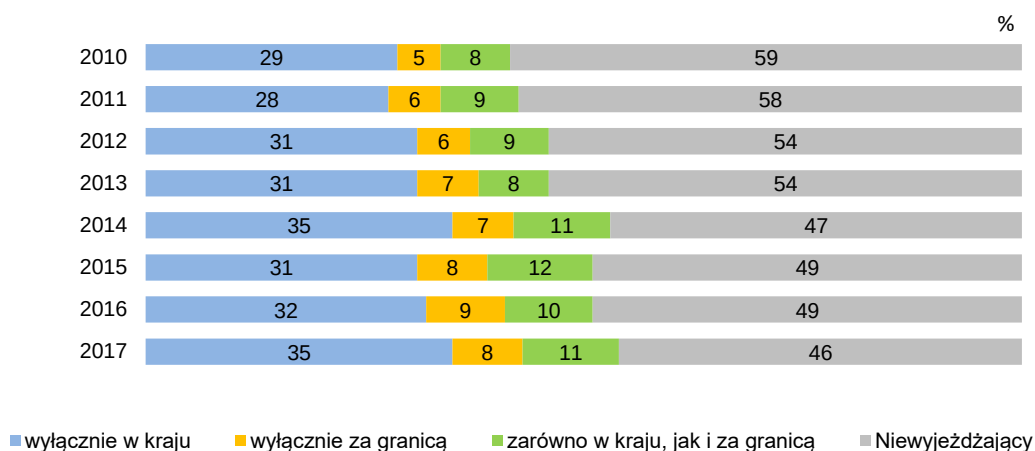
** W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?”. W odniesieniu do lat 2012–2017 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDŻAJĄCY POLACY

W roku 2017, podobnie jak w latach wcześniejszych, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju. W stosunku do roku 2016 przybyło dorosłych korzystających z krajowego wypoczynku wyjazdowego (z 42% do 46%), w tym przede wszystkim zwiększył się odsetek osób, które wypoczywały wyłącznie w Polsce (z 32% do 35%). W porównaniu z rokiem 2016 nie zmienił się natomiast odsetek dorosłych Polaków wypoczywających za granicą (19%).

CBOS

RYS. 7. Dokąd Pan(i) wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to lub będzie wypoczynek*:

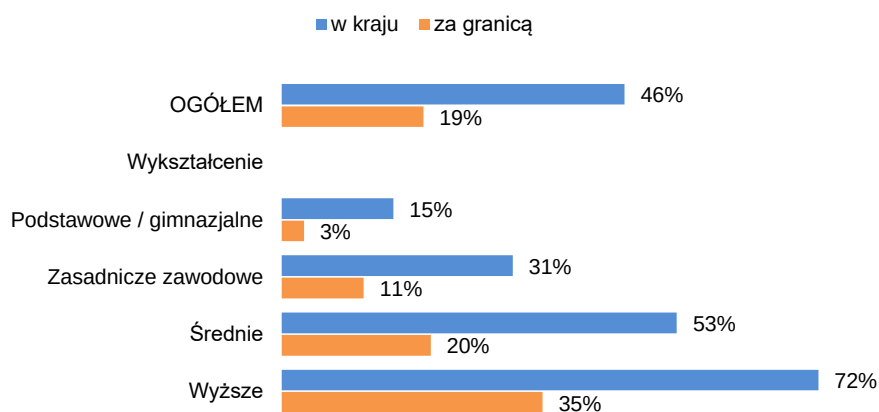

* W latach 2010–2011 badania przeprowadzono przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku
Nowe dane do rysunku 7

Korzystanie w 2017 roku z wypoczynku zarówno krajowego, jak i zagranicznego z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu różnicuje, tak jak w poprzednich latach, przede wszystkim poziom wykształcenia – im jest on wyższy, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z wyjazdów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Warto dodać, że w porównaniu z rokiem 2016 wzrost odsetka wypoczywających w kraju nastąpił przede wszystkim wśród osób z wyższym wykształceniem (z 65% do 72%) i, w mniejszym stopniu, wśród badanych mających wykształcenie średnie (z 49% do 53%).

CBOS

RYS. 8. Respondenci wypoczywający w 2017 roku przez co najmniej dwa dni:

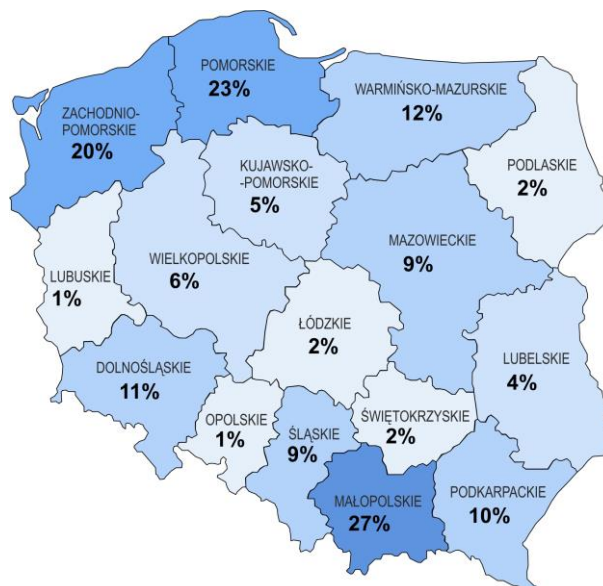
WYJAZDY KRAJOWE

Respondentów, którzy w roku 2017 przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni wypoczywali w kraju poza miejscem zamieszkania, zapytaliśmy, gdzie, w jakim regionie Polski spędzali urlop. Tak jak w latach wcześniejszych, odpowiedzi na to otwarte pytanie zostały w miarę możliwości zaklasyfikowane według województw. Podobnie jak w poprzednich latach, liderem tak utworzonego rankingu jest województwo małopolskie, które wymieniło 27% Polaków wypoczywających w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. 12% ogółu dorosłych (od ubiegłego roku wzrost popularności o 1 punkt procentowy). W porównaniu z rokiem 2016 na popularności nieco straciło – zajmujące drugie miejsce w tym rankingu – województwo pomorskie (odwiedziło je 23% wypoczywających w kraju, co stanowi 10% ogółu), a zyskało – zachodniopomorskie (wymienione przez 20% wypoczywających w kraju, czyli 9% ogółu). W stosunku do roku 2016 na popularności zyskało też województwo podkarpackie, które w 2017 roku odwiedził co dziesiąty wypoczywający w kraju (10%, tzn. 4% ogółu). Mniejszy odsetek turystów krajowych niż przed rokiem wypoczywał w województwie dolnośląskim (11% wypoczywających w kraju, czyli 5% ogółu), natomiast na niezmiennym poziomie pozostał udział województwa warmińsko-mazurskiego (wypoczywało tam 12% korzystających z wyjazdów krajowych, czyli 5% ogółu dorosłych Polaków).

CBOS

RYS. 9. Respondenci wypoczywający w kraju, którzy w 2017 roku odwiedzili poszczególne województwa*

DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK W KRAJU (N=432)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

TABELA 2

Gdzie – w jakiej miejscowości, jakim regionie kraju – Pan(i) wypoczywał(a)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek w kraju

	Respondenci, którzy odwiedzili poszczególne regiony*				
	2013	2014	2015	2016	2017
	(N=416)	(N=463)	(N=456)	(N=440)	(N=432)
w procentach					
Odpowiedzi na pytanie otwarte zaklasyfikowane wg województw					
Małopolskie	26	21	23	26	27
Pomorskie	19	23	24	26	23
Zachodniopomorskie	17	16	18	16	20
Warmińsko-mazurskie	12	10	13	12	12
Dolnośląskie	12	13	14	14	11
Podkarpackie	6	8	6	7	10
Mazowieckie	8	11	7	9	9
Śląskie	10	12	9	10	9
Wielkopolskie	6	8	6	6	6
Kujawsko-pomorskie	4	5	5	5	5
Lubelskie	6	4	4	6	4
Łódzkie	3	3	3	3	2
Podlaskie	3	3	1	4	2
Świętokrzyskie	3	2	3	4	2
Lubuskie	4	3	2	2	1
Opolskie	1	2	1	1	1
Odpowiedzi niemożliwe do przypisania do konkretnych województw					
Morze, Bałtyk – ogólnie	6	8	9	10	10
Góry – ogólnie	3	3	4	4	3
Centralna Polska – ogólnie	0	0	<1	0	1
Beskidy – ogólnie	<1	1	<1	<1	1
Południe Polski – ogólnie	0	0	0	0	<1
Nad jeziorami, nad wodą – ogólnie	1	1	1	1	<1
Objazd Polski – ogólnie	0	0	1	<1	<1

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany rejon wielokrotnie.

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jedno województwo

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Szósty rok z rzędu w styczniowym badaniu pytaliśmy Polaków, którzy wypoczywali za granicą, jakie kraje odwiedzili. Uzyskane odpowiedzi pokazują, że w 2017 roku – tak jak poprzednio – większość respondentów wyjeżdżających za granicę w celach wypoczynkowych lub turystycznych wybierała kierunki europejskie. W ubiegłym roku Hiszpania została po raz pierwszy liderem pod względem liczby dorosłych Polaków, którzy odwiedzili ten kraj w celach turystycznych na co najmniej dwa dni. W Hiszpanii przebywało 17% wypoczywających za granicą, czyli 3% ogółu dorosłych Polaków. Kolejne miejsca zajęły Chorwacja i Grecja, z porównywalnymi odsetkami odwiedzających co w roku 2016 (odpowiednio: 13% i 12% wypoczywających za granicą, czyli po 2% ogółu). W stosunku do 2016 roku na popularności zyskała Wielka Brytania, którą odwiedziło 12% wypoczywających za granicą, straciły natomiast Niemcy – w 2017 roku odwiedził je co dziesiąty wypoczywający przynajmniej dwa dni

za granicą. Mniej Polaków niż w poprzednich latach zadeklarowało też wyjazdy na Słowację (3% wypoczywających za granicą). Wśród krajów z czołówki tego rankingu na niezmiennym poziomie w stosunku do poprzedniego roku pozostała popularność Włoch, które w 2017 roku odwiedziło 11% wypoczywających za granicą, co stanowi 2% ogółu dorosłych Polaków.

TABELA 3

W jakim kraju (jakich krajach)* Pan(i) wypoczywał(a)?

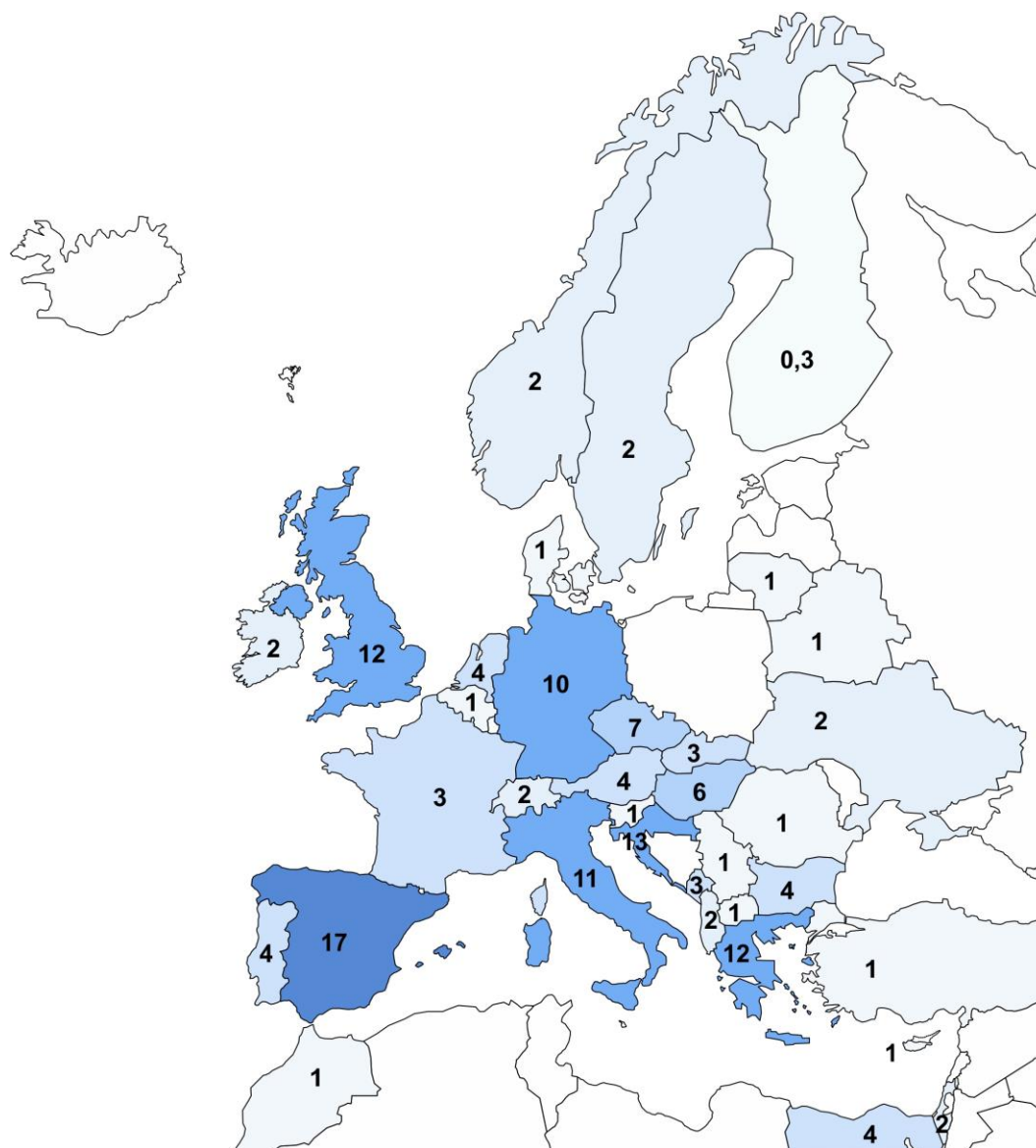
Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą

	2012 (N=187)	2013 (N=161)	2014 (N=177)	2015 (N=213)	2016 (N=199)	2017 (N=179)
	w procentach					
Hiszpania	10	9	9	10	11	17
Chorwacja	12	10	14	9	12	13
Grecja	5	4	5	11	13	12
Wielka Brytania	7	6	7	11	8	12
Włochy	11	10	8	15	11	11
Niemcy	14	19	22	15	14	10
Czechy	11	10	13	7	6	7
Węgry	4	7	8	4	6	6
Austria	7	6	4	8	5	4
Bułgaria	1	4	2	6	5	4
Egipt	6	5	4	2	<1	4
Holandia	5	3	5	2	5	4
Portugalia	2	2	2	3	3	4
Czarnogóra	3	1	0	1	2	3
Francja	8	8	6	5	5	3
Słowacja	6	7	5	7	8	3
Albania	<1	0	1	1	1	2
Irlandia	2	2	1	<1	2	2
Izrael	0	2	0	1	<1	2
Norwegia	2	1	3	2	1	2
Szwajcaria	<1	1	2	<1	1	2
Szwecja	2	1	1	2	3	2
Ukraina	3	4	1	1	2	2
Belgia	<1	2	3	2	2	1
Białoruś	0	1	0	0	1	1
Chiny	0	0	0	<1	<1	1
Cypr	2	0	1	0	1	1
Dania	1	0	0	2	1	1
Kambodża	0	0	0	<1	0	1
Kanada	<1	1	1	0	0	1
Kazachstan	0	0	0	0	0	1
Kenia	0	0	1	0	1	1
Litwa	1	3	3	<1	3	1
Macedonia	1	0	<1	<1	1	1
Maroko	0	0	<1	1	0	1
Meksyk	0	0	0	<1	1	1
Rumunia	1	1	0	0	1	1
Serbia	0	0	1	0	0	1
Singapur	0	0	0	0	0	1
Słowenia	0	0	0	0	1	1
Taiwan	0	0	0	0	0	1
Tajlandia	0	0	1	1	0	1
Turcja	4	10	7	6	3	1
USA	1	1	<1	1	2	1
Finlandia	0	0	0	<1	<1	<1
Republika Południowej Afryki	0	0	0	0	0	<1
Sri Lanka	0	0	0	0	0	<1

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj. Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

* W tabeli uwzględniono wyłącznie kraje wymienione przez respondentów jako cele podróży w 2017 roku

DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK ZA GRANICĄ (N=179)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

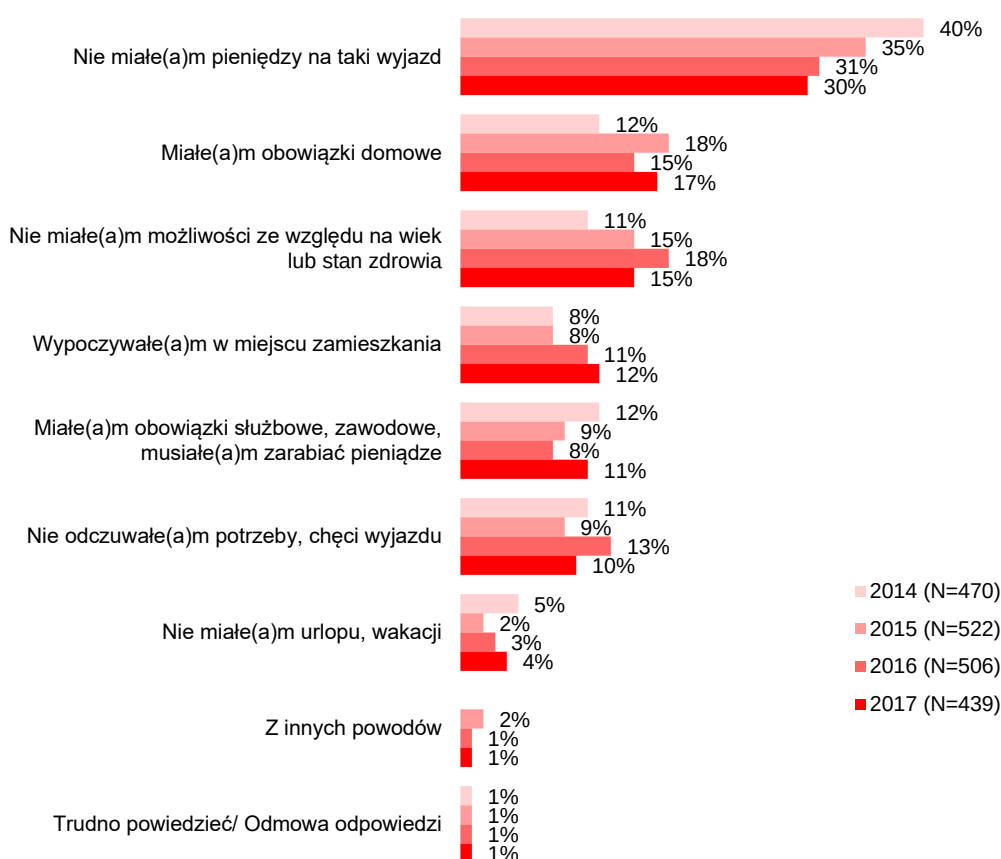
POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH

Respondentów, którzy w 2017 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny tego stanu rzeczy. Tak jak w latach poprzednich⁸, najczęściej wskazywanym powodem był brak środków finansowych. Warto jednak zauważyć, iż częstość podawania tej przyczyny rezygnacji z wyjazdów systematycznie maleje (z 40% dla roku 2014 do 30% dla 2017). Pozostałe powody wskazywane są znacznie rzadziej. Na drugim miejscu wśród najważniejszych przyczyn rezygnacji z wyjazdów znalazły się obecnie obowiązki domowe, a na trzecim – wiek lub stan zdrowia (wskazywane odpowiednio przez 17% i 15% niewyjeżdżających).

CBOS

RYS. 11. Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek?
Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE W LATACH 2014–2017 ANI RAZU NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA

⁸ Por. przypis 3.

W 2017 roku częstość wskazywania głównych przyczyn rezygnacji z wyjazdów zależała przede wszystkim od wieku badanych. Widać to zwłaszcza w przypadku częstości wskazywania konieczności rezygnacji z wyjazdów ze względu na wiek lub stan zdrowia, która rośnie skokowo wraz z osiągnięciem 65 roku życia, a w grupie wiekowej 75+ przyczyna ta wysuwa się na pierwsze miejsce (jako powód rezygnacji z wypoczynku wyjazdowego okoliczności te wymienia większość badanych z tej grupy). Obowiązki domowe natomiast są najczęstszą przyczyną rezygnacji z wyjazdów wśród badanych w wieku 25–34 lata. Niewyjeżdżające osoby poniżej 25 roku życia wyróżniają się zaś na tle pozostałych częstością wskazywania obowiązków służbowych, zawodowych, potrzeby zarabiania pieniędzy jako głównego powodu rezygnacji z takiej formy wypoczynku. W tej grupie wiekowej jest to też najczęściej wymieniana przyczyna.

TABELA 4

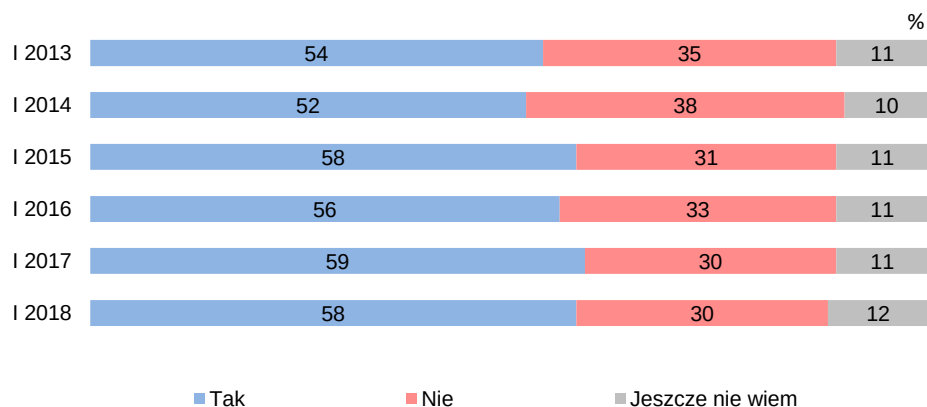
Odpowiedzi osób, które w roku 2017 ani razu nie wyjechały na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania według wieku

Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek? Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.	18–24 lata	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 lat i więcej
	procentowanie w kolumnach						
Nie miało(a)m pieniędzy na taki wyjazd	25	27	34	23	34	33	21
Nie miało(a)m możliwości ze względu na wiek lub stan zdrowia	13	2	6	3	7	25	56
Nie miało(a)m w 2017 roku urlopu, wakacji	4	4	7	12	1	1	0
Miało(a)m obowiązki domowe	4	31	24	23	17	7	7
Miało(a)m obowiązki służbowe, zawodowe, musiało(a)m zarabiać pieniądze	26	15	19	13	12	2	2
Nie odczuwało(a)m potrzeby, chęci wyjazdu	15	5	2	8	11	17	8
Wypoczywało(a)m w miejscu zamieszkania	12	17	6	15	17	12	6
Z innych powodów	0	0	0	0	1	2	1
Trudno powiedzieć	0	0	2	3	0	0	0

PLANY NA ROK 2018

Odsetek dorosłych Polaków deklarujących zamiar wypoczynkowego lub turystycznego wyjazdu z co najmniej jednym noclegiem jest w tym roku nieznacznie niższy od ubiegłorocznego (spadek z 59% do 58%). W roku 2018 nie zamierza wyjeżdżać na co najmniej dwudniowy wypoczynek 30% respondentów, czyli tyle samo co w ubiegłym, a 12% jeszcze nie podjęło decyzji w tym zakresie. Warto jednak przypomnieć, iż w poprzednich latach na wypoczynek wyjeżdżało mniej osób, niż planowało na początku roku (w 2017 roku różnica wyniosła 5 punktów procentowych).

RYS. 12. Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Wyjazdy wypoczynkowe i turystyczne są trwałym elementem stylu życia znaczącej grupy Polaków, o czym świadczy fakt, iż – tak jak w minionych latach – co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planują w bieżącym roku przede wszystkim ci, którzy wyjeżdżali również w ubiegłym (86% z tej grupy). Na początku 2018 roku plany wyjazdu ma jednak również jedna czwarta osób, które w 2017 roku nie korzystały z takiej formy wypoczynku (25%).

TABELA 5

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	Czy w minionym roku 2017 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	86	25
Nie	6	59
Jeszcze nie wiem	8	16

Z analiz wielozmiennowych⁹ wynika, iż częstość deklarowania zamiaru takiego wyjazdu rośnie przede wszystkim wraz z poziomem wykształcenia (zob. tabelę aneksową nr 2). Jest to zależność, która powtarza się w kolejnych badaniach na ten temat. W roku 2018 – tak jak w latach poprzednich – z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania planuje skorzystać zdecydowana większość badanych z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio: 84% i 68%)

⁹ Por. przypis 4.

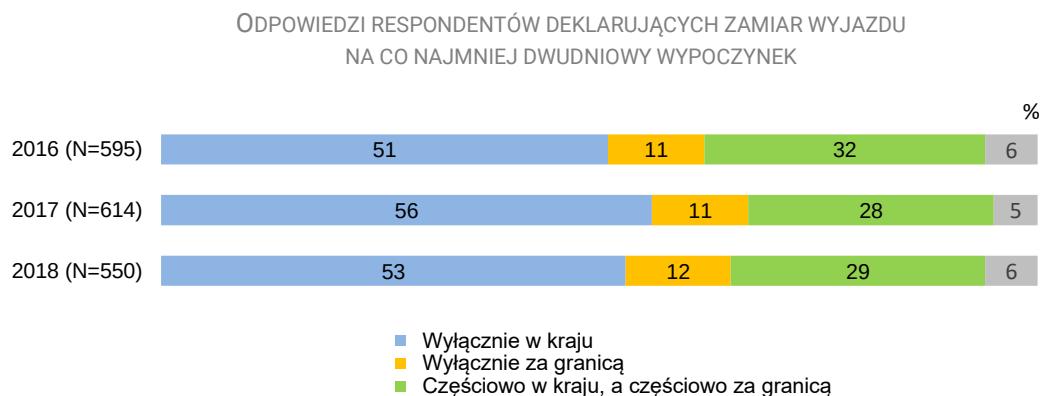
oraz 42% absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i jedynie 24% osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym.

Tegoroczne plany dotyczące wyjazdów wypoczynkowych, tak jak ubiegłoroczne, zależą również od oceny warunków materialnych własnych gospodarstw domowych. Im jest ona wyższa, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. Co najmniej dwudniowy wyjazd w celach wypoczynkowych lub turystycznych planują w tym roku w zdecydowanej większości jedynie ci, którzy dobrze oceniają swoją sytuację materialną (71%). Wśród badanych żyjących na średnim poziomie takie plany ma tylko 40%, a wśród źle oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych jeszcze mniej – jedynie 22%. Warto też dodać, iż wyjazdy planują na ogół badani poniżej 55 roku życia.

W 2018 roku tradycyjnie najpopularniejszy będzie wypoczynek krajowy. W tym roku chciałoby wypoczywać w kraju łącznie 82% planujących tegoroczne wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem, a za granicą – 41% tej grupy (odpowiednio: 48% i 24% ogółu dorosłych Polaków, czyli niemal tyle samo co w ubiegłym roku). Porównanie struktury planowanych wyjazdów z początku lat 2016–2018 wskazuje, iż preferencje dorosłych Polaków co do wyboru między wyjazdami krajowymi i zagranicznymi są dość stabilne.

CBOS

RYS. 13. Gdzie planuje Pan(i) wypoczywać w tym roku? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

W 2017 roku na wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu wyjechała największa liczba Polaków, odkąd zaczęliśmy badać to zjawisko (54%). Wyniki tegorocznego sondażu po raz kolejny potwierdzają tezę, że wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych stały się elementem stylu życia dobrze wykształconych, zamożniejszych Polaków, nadal jednak stosunkowo rzadko korzystają z nich badani, którzy nie ukończyli wyższych uczelni, są mniej zamożni oraz starsi. Z takich wyjazdów na ogół korzystają również mieszkańcy miast.

Podsumowując wyniki naszego badania dotyczące ubiegłorocznych wyjazdów urlopowych można też powiedzieć, że zwyczaje Polaków w zakresie wypoczynku wyjazdowego w ostatnich latach nie ulegają większym zmianom. W roku 2017, podobnie jak w latach poprzednich, Polacy najczęściej wypoczywali w kraju. Jeżeli chodzi o kierunki wyjazdów zagranicznych, to odnotowaliśmy wzrost popularności Hiszpanii, przy spadku dotychczasowego lidera w tym rankingu, czyli Niemiec. W roku 2017 – tak jak dotychczas – najczęściej deklarowaną główną przyczyną rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych z co najmniej jednym noclegiem był brak środków finansowych.

Opracowała
Barbara Badora

TABELA 1

		Czy w minionym roku 2017 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.			Liczba osób
		Tak	Nie	Nie pamiętam	
		%	%	%	
Ogółem		54	46	0	951
Płeć	Mężczyźni	47	52	0	447
	Kobiety	59	41	0	504
Wiek	18-24 lata	72	28		73
	25-34	68	31	1	184
	35-44	62	38	1	178
	45-54	64	36		142
	55-64	43	57		173
	65 lat i więcej	28	72		201
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	62	0	378
	Miasto do 19 999	57	43		136
	20 000 - 99 999	59	41		187
	100 000 - 499 999	70	30	1	148
	500 000 i więcej mieszk.	74	26		103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	18	82		180
	Zasadnicze zawodowe	38	62		233
	Średnie	62	38		290
	Wyższe	84	15	1	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	90	9	1	101
	Średni personel, technicy	73	22	5	36
	Pracownicy adm.-biurowi	78	22		65
	Pracownicy usług	58	42		77
	Robotnicy wykwalifikowani	52	48		97
	Robotnicy niewykwalifik.	54	46		41
	Rolnicy	20	80		46
	Pracujący na własny rach.	80	20		42
	Bezrobotni	39	61		29
	Emeryci	34	66		251
	Renciści	31	69		44
	Uczniowie i studenci	84	16		36
	Gospodynie domowe i inni	47	53		85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	77	22	1	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	73	27		88
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	35	0	251
	prywatnym gosp. rolnym	13	87		47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	25	75		80
	Od 650 zł do 999 zł	48	52		108
	Od 1000 zł do 1399 zł	48	52		160
	Od 1400 zł do 1999 zł	52	48		156
	2000 zł i więcej	69	31		227
Ocena własnych war. mater.	Złe	23	77		58
	Średnie	38	62	0	305
	Dobre	65	35	0	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	64	36		46
	Raz w tygodniu	55	45	0	455
	1-2 razy w miesiącu	46	54		118
	Kilka razy w roku	50	50		209
	W ogóle nie uczestniczy	58	42		115
Poglądy polityczne	Lewica	46	54		150
	Centrum	62	37	1	236
	Prawica	52	48		367
	Trudno powiedzieć	51	49		186

TABELA 2

		Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem			Liczba osób
		Tak	Nie	Jeszcze nie wiem	
		%	%	%	
Ogółem		58	30	12	951
Płeć	Mężczyźni	56	33	11	447
	Kobiety	59	28	13	504
Wiek	18-24 lata	87	7	5	73
	25-34	71	17	13	184
	35-44	64	20	16	178
	45-54	70	18	12	142
	55-64	44	42	14	173
	65 lat i więcej	33	58	9	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	44	14	378
	Miasto do 19 999	64	27	9	136
	20 000 - 99 999	61	24	15	187
	100 000 - 499 999	78	14	8	148
	500 000 i więcej mieszk.	76	17	7	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	24	64	11	180
	Zasadnicze zawodowe	42	38	19	233
	Średnie	68	21	11	290
	Wyższe	84	9	7	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	87	5	9	101
	Średni personel, technicy	79	21		36
	Pracownicy adm.-biurowi	79	10	11	65
	Pracownicy usług	69	16	15	77
	Robotnicy wykwalifikowani	57	19	24	97
	Robotnicy niewykwalifik.	59	25	15	41
	Rolnicy	31	52	18	46
	Pracujący na własny rach.	84	8	8	42
	Bezrobotni	49	31	21	29
	Emeryci	39	52	9	251
	Renciści	24	66	10	44
	Uczniowie i studenci	89	8	3	36
	Gospodynie domowe i inni	53	34	12	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	79	11	10	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	67	19	14	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	73	12	15	251
	prywatnym gosp. rolnym	28	54	17	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	34	51	15	80
	Od 650 zł do 999 zł	49	43	8	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	47	40	13	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	55	32	13	156
	2000 zł i więcej	75	18	7	227
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	71	7	58
	Średnie	40	44	16	305
	Dobre	71	19	11	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	60	28	12	46
	Raz w tygodniu	57	31	12	455
	1-2 razy w miesiącu	55	34	11	118
	Kilka razy w roku	56	29	14	209
	W ogóle nie uczestniczy	65	27	7	115
Poglądy polityczne	Lewica	60	30	9	150
	Centrum	66	24	10	236
	Prawica	56	35	9	367
	Trudno powiedzieć	51	29	20	186